

**Teràpia Assistida amb Animals:
Projecte Pilot entre una unitat de VIH
i una unitat de Psicogeriatria a un
centre residencial**

Cèlia Carmona i Herzog. Psicòloga.

Residència l'Ametlla del Vallès.

IV Sessió Tècnica: “Compartim el que fem”

Barcelona, 7/11/2013

El Centre

Tres programes assistencials:

- **Llarga estada Sociosanitaria:** Programa depenent de la Conselleria de Salut de de Benestar Social i Família. 38 llits.
- **Unitat de VIH:** Per a pacients de malaltia evolucionada i discapacitat funcional i/o cognitiva. 18 llits
- **Residència assistida:** Per a persones grans amb dependència física/psíquica que impedeix ser atesos a domicili. 32 places.
- **Centre de dia:** 8 places

Perfil Unitat VIH

- **Persones amb malaltia evolucionada crònica i discapacitat funcional i/o cognitiva moderada-greu i amb necessitats concretes.**
- **Carències afectives i manca de suport familiar en la majoria dels casos.**
- **Baixa implicació i adhesió a les activitats de forma generalitzada.**
- **Edat mitjana compresa entre els 41-60 anys d'edat. Majoria homes.**

Perfil Unitat Psicogeriatria (UPG)

- **Unitat específica de Psicogeriatria (2007)** Ubicada a la 2a planta del edifici.
- Espai limitat per a pacients amb **trastorn cognitiu i amb demència evolucionada** per a crear un **ambient de benestar, relaxació i confort** que intenti cobrir al màxim les necessitats humanes bàsiques de cada resident.
 - Persones amb demència en **fase GDS 5-6-7**
 - **Trastorns de conducta** que necessitin contenció específica o que el seu desordre conductual influeixi de manera negativa sobre la resta de residents
 - **Alteracions psicòtiques, ansietat, agitació, comportament agressiu, comportament repetitiu,...**
 - La majoria **majors de 65 anys**

La TAA

Definició de Teràpia Assistida amb animals(Delta Society)

- **Intervenció dirigida amb un objectiu** en el qual un animal, que compleix uns criteris específics, és una part integrant del procés de tractament. En la TAA intervé un o varis professionals de la salut humana.
- El programa de TAA està dissenyat per a promoure la **millora de l'activitat motriu i funcional, els beneficis socials i emocionals, i /o l'estimulació cognitiva.**
- La TAA pot ser en grup o individual.
- Aquest procés està documentat i avaluat.
(www.petpartners.org)

La TAA: Curecan

- Empresa dedicada a la TAA, **personal qualificat i gossos adequadament seleccionats i entrenats per a garantir l'efectivitat, professionalitat i seguretat de les interaccions amb els animals.**
- **Gossos** actuen com a **coterapeuta**, motiven el moviment en les persones, inspiren confiança, desperten sentiments...

(www.curecan.net)

Projecte Pilot: **Objectiu General**

- **Millorar la qualitat de vida de les persones institucionalitzades al Centre, així com buscar una activitat diferent, alternativa i paral·lela a les existents, utilitzant els animals (en aquest cas els gossos) com a facilitadors i propiciadors.**

Projecte Pilot: **Objectius Específics**

- Millora de **l'activitat motriu i funcional.**
- Millora de **funcions cognitives.**
- Fomentar la **socialització i participació en el grup.**
- Millora de **l'estat d'ànim.**
- Afavorir **connexió amb l'entorn.**
- **Relació intergeneracional.**

Projecte Pilot: Metodologia

➤ Etapes:

1. **Presentació del Projecte**
2. **Reunió de l'equip que durà a terme el projecte**
3. **Disseny i execució de les sessions**
4. **Avaluació**

➤ Duració: 3 mesos (Febrer-Abril 2013)

➤ Sessions quinzenals de **1,5h de duració, un total de 6 sessions**

➤ Participants:

- 10 persones de la U.VIH, essent la mostra final dins de l'estudi de **7 persones** (participants al menys 4 sessions)
- 11 persones de la UPG, essent finalment **5 persones** (participants a almenys 4 sessions)

Projecte Pilot: Metodologia

- Sessions dividides en **dues parts de 45 minuts**:
 1. Sala d'activitats (**Persones Unitat de VIH**): Formació en la **cura i entrenament bàsic** dels gossos, treball amb clicker per **treball de funcions cognitives, relació social, implicació ,etc...** . Posteriorment dos persones seleccionades per l'equip conduïen els gossos cap a la UPG
 2. Planta UPG (**Persones de la UPG**): **Interacció entre unitat de VIH i UPG** on es conduïa al gos per part de les persones escollides de la unitat de VIH per a **estimulació sensorial, activitat motriu i funcional, relació social, connexió amb l'entorn,...**

Projecte Pilot: Resultats

- Anàlisi de les dades **descriptiu**
- **Registres observacionals** d'elaboració pròpia:
 - Ítems relacionats amb els **objectius de grup i individuals**.
 - **Escala likert de 0 a 3** (0=gens; 1=poc; 2=força; 3=molt).
 - **Mitjana de la puntuació** corresponent a cada ítem per persona observada.
 - S'escolliren, per a cada grup, els **ítems que es considerà aportaven major informació per a reforçar els objectius plantejats**.

Projecte Pilot: Resultats

➤ Unitat de VIH:

- Puntuacions molt positives en ítems que valoraven: **estat d'ànim** (x=2,7), **implicació en la tasca i autonomia** (x=2,7), **memòria** (x=2,4), **atenció** (x=2,4), **implicació en la tasca, motivació i autonomia** (x=2,4).
- Millora significativa dels ítems que valoraven **l'estat d'ànim i la implicació** entre els resultats de les primeres sessions i els de les darreres en el total de les persones (n=7) i dels ítems que valoraven les **relacions interpersonals** en 6 de les 7 persones.

➤ Unitat de Psicogeriatria:

- Puntuacions molt positives en ítems que valoraven la **comunicació no verbal** (x=2,5) i **l'estat d'ànim** (x=2,5), ítems dins de **l'àrea funcional i motriu** (x=2,4). Puntuacions positives en ítems que valoraven la **connexió amb l'entorn** (x=2) i **l'acceptació de l'animal** (x=2,2) **versus al rebuig** que obté una mitjana de 0,56.
- El total de les persones estudiades (n=5) obtenen puntuacions més elevades en les darreres sessions en els ítems que valoren **l'estat d'ànim** i en les de **l'àrea funcional**. 4 de les 5 persones obtenen millors resultats en l'ítem que valora la **reminiscència**.

Projecte Pilot: Conclusions

- La majoria dels participants, durant i després de les 6 sessions de TAA, **augmenten de forma significativa l'estat d'ànim.**
- La **implicació i l'adhesió a l'activitat millora** significativament en les persones de la unitat de VIH.
- Els resultats obtinguts demostren **beneficis de la TAA per el treball de l'atenció, reminiscència i altres funcions cognitives,** ajudant a la capacitat d'aprenentatge en les persones de la Unitat de VIH.
- En els residents de la UPG els resultats mostren evidències de que hi ha un **augment de la connexió amb l'entorn** durant l'activitat de TAA i posterior record en algun dels casos avaluats, així com **augment de la comunicació.**
- A través de l'avaluació dels registres, observació i vídeos, podem constatar que ha estat una **experiència molt positiva per a ambdós grups, ja que estableix llaços, crea comunicació i rols cuidadors, que afavoreixen la relació social i intergeneracional.**

Moltes gràcies!!

